

Byggteknisk forskrift (TEK17) med veiledning

Kapittel 2 Dokumentasjon for oppfyllelse av krav

Relevant og gyldig Norsk Standard eller likeverdig standard kan benyttes for å dokumentere at krav og preaksepterte ytelser er oppfylt.

Dersom forskrift eller preaksepterte ytelser ikke angir konkrete standarder som kan benyttes, er det ansvarlig prosjekterende som må vurdere om en standard er egnet og gyldig for å dokumentere oppfyllelse av krav eller ytelser. Vurderingen skal være dokumentert. Vurdering av gyldighet omfatter blant annet om standarden er oppdatert i samsvar med gjeldende regelverk.

Begrepet "likeverdig standard" er definert i § 1-3.

Norsk Standard (NS) omfatter rene nasjonale standarder og internasjonale standarder som er gjort gjeldende i Norge. Internasjonale standarder kan være verdensomspennende (NS-ISO), europeiske (NS-EN) eller nordiske (NS-INSTA).

Standarder kan inndeles i følgende hovedtyper:

- prosjekterings- og utførelsesstandarder, inklusiv metode- og beregningsstandarder
- harmoniserte produktstandarder
- prøvnings- og klassifiseringsstandarder
- juridiske standarder, for eksempel kontraktstandarder.

Prosjekterings- og utførelsesstandarder gir grunnlag for å dokumentere oppfyllelse av forskriftskrav til byggverk, konstruksjoner og bygningsdeler. Eksempler på slike standarder er *Eurokoder* (*konstruksjonsstandarder*) og *NS 3031:2014 Beregning av bygningers energiytelse – Metode og data*.

Prosjekterings- og utførelsesstandarder utvikles ofte på europeisk nivå, men har nasjonale tillegg som angir nasjonalt fastsatte parametere. Det forutsettes at nasjonale normative tillegg legges til grunn ved prosjektering og utførelse.

Harmoniserte produktstandarder utarbeides av den europeiske standardiseringsorganisasjonen (CEN) som EN-standarder. Standardene lages på oppdrag av EU-kommisjonen, og inkluderer et Annex ZA som angir regler for CE-merking av den aktuelle produkttypen.

Prøvningsstandarder for materialer, produkter og bygningsdeler beskriver prøvningsmetoder, mens klassifiseringsstandarder gir kriterier og klasser slik at materialene, produktene og bygningsdelene kan rangeres i forhold til hverandre. Eksempel på prøvningsstandard er *NS-EN 1365-1:2012/AC:2013 Rettelsesblad AC - Prøving av brannmotstanden til bærende bygningsdeler - Del 1: Vegger*. Eksempel på klassifiseringsstandard er *NS-EN 13501-2:2016 Brannklassifisering av byggevarer og bygningsdeler. Del 2: Klassifisering ved bruk av resultater fra brannmotstandsprøving, unntatt ventilasjonssystemer*.

I en del tilfeller er spesifikke standarder angitt i forskriften, i tilknytning til preaksepterte ytelser eller i veiledning.

Der forskriften angir at bestemte standarder *skal* brukes, er dette enten fordi forskriftskravet er konkretisert i en standard (for eksempel *NS 3059:1994 Lukkede vedfyrte ildsteder – Røykutslipp - Krav*), eller fordi det kreves en standardisert metode for å dokumentere at krav i forskriften er oppfylt (for eksempel *NS 3031:2014 Beregning av bygningers energiytelse – Metode og data*).

Der forskriften angir at bestemte standarder *kan* brukes, er dette standarder som i praksis må brukes fordi det ikke finnes alternativer. Eksempler er Eurokodene og *NS 8175:2012 Lydforhold i bygninger – Lydklasser for ulike bygningstyper*. Det aksepteres likevel at disse standardene fravikes uten at det krever dispensasjon, men det må da dokumenteres på annen måte at krav i forskriften er oppfylt. Krav til konstruksjonssikkerhet kan altså dokumenteres på annen måte enn ved å bruke Eurokodene, men dette er svært krevende og i praksis lite aktuelt. Ansvarlig prosjekterende må da dokumentere i byggesaken at det oppnås minst samme konstruksjonssikkerhet som om Eurokodene ble lagt til grunn.

I noen tilfeller er preaksepterte ytelser knyttet opp mot bestemte standarder. Den tilknyttede standarden er da en del av den preaksepterte ytelsen, og det er angitt at standarden *må* brukes. Dette gjelder for eksempel der automatisk sprinkleranlegg er angitt som preakseptert ytelse for et automatisk slokkeanlegg. Det er da forutsatt at sprinkleranlegget prosjekteres og utføres etter *NS-EN 12845:2015 Faste brannslukkesystemer. Automatiske sprinklersystemer. Dimensjonering, installering og*

vedlikehold eller NS-EN 16925:2018+NA:2019 Faste brannslukkesystemer - Automatiske boligsprinklersystemer - Dimensjonering, installering og vedlikehold.

Det er mulig å fravike preaksepterte ytelser, inklusiv en tilknyttet standard, dersom det dokumenteres at de valgte ytelsene oppfyller funksjonskravene i forskriften på minst samme nivå som de preaksepterte. Når det gjelder automatisk slokkeanlegg er det altså mulig å velge andre typer slokkeanlegg enn sprinkleranlegg. For automatiske sprinkleranlegg er det også mulig å fravike de angitte standardene. I begge tilfeller forutsettes det imidlertid at det foreligger dokumentasjon som viser at kravene i forskriften er ivaretatt med tiltak som gir minst samme ytelse, inklusiv effektivitet og pålitelighet.

Der det under preaksepterte ytelser og i veiledningen er angitt at bestemte standarder *kan* benyttes, er dette ment som eksempler. Det er valgfritt å bruke disse standardene.

Der standarder ikke er angitt med årstall er det den til enhver tid gjeldende versjonen som legges til grunn. Dette gjelder for eksempel der det henvises til en serie av standarder, for eksempel *Eurokoder* og *NS-EN 54-serien* (for brannalarmanlegg).

Endringskommentar:

Endringsfil:

Legg til kommentar i endringshistorikken: [Legg til i endringshistorikk](#)
